

Sjećat ćete se onoga što sam vam rekao

Abdul-Muhsin ibn Abdurrahman

Hvala Allahu koji je Svojim robovima oporučio bogobožnost... obećao Džennet onome koji Ga se plaši, koji Ga se boji i nada Mu se... koji je upozorio, zastrašio i zaprijetio vatrom onome ko čini grijeh i bude Mu nepokoran. Rekao je Uzvišeni: **»I doista, ovo je pravi put moj, pa se njega držite i druge puteve ne slijedite, pa da vas odvoje od puta Njegova; eto, to vam On naređuje, da bi ste se grijeha klonili.«**^[1]

Neka su Allahov salavat i selam na najboljeg i najčišćeg vjerovjesnika, koji je rekao: »Uistinu su sva srca ljudi između dva prsta Milostivog, kao jedno srce, pa ih On okreće kako hoće.« Zatim je rekao: »Gospodaru moj, koji okrećeš srca, okreni naša srca ka pokornosti Tebi.«^[2]

Es-selamu 'alejkum ve rahmetullahi ve berekatuhu...

O vi koje volim u ime Allaha! Pišem vam ove riječi, a moje srce govori:

*Gospodaru moj, nemoj me kazniti,
jer ja priznajem ono što je bilo od mene.
Koliko propusta imam među svijetom,
a Ti si prema meni blagodaran i milostiv.
Kada razmišljam o kajanju za njih,
grizem vrhove prsta i škripim zubima.
Nemam drugog izlaza osim svoje nade,
Tvoga oprosta, ako oprostiš,
i mog lijepog mišljenja.
Ljudi smatraju da sam dobar,
a ja sam, uistinu,
najgori čovjek ako mi ne oprostiš.*

Molim Allaha da nam oprosti grijeha naše, pređe preko hrđavih postupaka, te učini da umremo, a On zadovoljan nama...

Na početku vas podsjećam na riječi Allahovog Poslanika sallallahu alejhi ve sellem: **«Darivajte se međusobno, pa ćete se zavoljeti.»**^[3] Uistinu je najbolji poklon, koji brat može ponuditi svome bratu i sestri po vjeri, savjet ili oporuka (uputa) kako bi im bila putna opskrba na dunjaluku i zaliha na ahiretu, a mi u Allahovom Poslaniku sallallahu alejhi ve sellem imamo najljepši uzor.

Tako se prenosi od Mu'aza ibn Džebela radijallahu anhu da ga je jednom Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem uzeo za ruku i zatim mu rekao: **«O Mu'aze, ja te, tako mi Allaha, volim!»** Pa mu je Mu'az rekao: »O Allahov Poslaniče draži si mi od oca i majke, i ja tebe, tako mi Allaha, volim.«

Reče Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem: »**Oporučujem ti, o Mu'aze, ne propusti da poslije svakog namaza kažeš: Gospodaru moj, pomози mi da Te se sjećam, da Ti zahvaljujem i da Ti ispravno robujem!**« (Allahumme e'inni 'ala zikrike ve šukrike ve husni 'ibadetik!)^[4]

Želim, o poštovani... o blagoslovljena... pokloniti vam i predstaviti ove savjete i oporuke, da ih pročitate jedanput ili dva puta, predočavajući sebi riječi onoga koji je rekao:

*O ti, koji slijediš sunnet, poslušaj moj savjet
i prenesi ga ostaloj braći.*

*Primi vasijet onoga koji te voli i sažaljeva
i dobro pripremi razum da ga pravilno shvatiš.*

*O ti, koji želiš spas,
pročitaj savjetnika koji ti želi pomoći.*

Razmišljaj o mojim riječima svojim znanjem... i napregni zbog njih svoj sluh... Razmisli o njima svojim razumom, svjestan riječi Uzvišenog: »**I sluh, i vid, i razum, za sve to će se, zaista, odgovarati.**«^[5]

Brate moj, jesi li čitao ikada Allahovu jasnu Knjigu?!

Da li si čitao tu Knjigu koje se naša srca, ukoliko se očiste, nikada neće zasititi?! To je knjiga koja će na Sudnjem danu biti zagovornik onima koji su je čitali!^[6] To je knjiga koja je lijek i milost za vjernike!^[7] To je knjiga od koje se cijepalo srce Allahovog Poslanika sallallahu alejhi ve sellem, srca njegovih ashaba i srca onih koji se boje! Da li si je ikada čitao, ne samo svojim očima i jezikom, nego i svojim srcem?! Da li si razmišljao o njenim ajetima?! Da li si uživao u njenom govoru?! Da li su tvoje srce uznemirile njene nesreće?! Vjerujem da ćeš reći: «Da.» To je ono što se očekuje od tebe, ali ovo je podsjećanje koje je potrebno i koje je neophodno primjenjivati.

Brate moj, dođi sa mnom da čitamo neke ajete ove Knjige za koje sam smatrao da su dušama najpotrebniji da se radi o njima... Dođi da napravimo nekoliko stanki i potražimo u njima put spasa... Uvjeren sam da se tvoja prirodna dobrota, a da ne govorimo o dobroti tvoje duše, neće protiviti.

PRVA STANKA

Ima li neko ko se želi potruditi?

Rečeno je Hasanu el-Basriju: »Ebu Sa'ide, šta da radimo? Družimo se sa ljudima koji nas plaše sve dok naše srce ne obuzme strah.« Pa reče Hasan el-Basri: »Tako mi Allaha bolje ti je da budeš sa ljudima koji te plaše sve dok ti ne nestane pouzdanje, nego da se družiš sa ljudima koji će ti ulivati pouzdanje sve dok ti ne iščezne strah!«

Ova naša stanika je sa časnim ajetom koji unosi strah u srce od onoga koji ga pročita. Onaj ko bude spreman za njega spasio se Allahovom dozvolom. Ajet koji da je objavljen brdu raspalo bi se... Ajet koji je toliko ušiju čulo pa zašutjelo... Ajet koji je toliko očiju pročitalo pa zaplakalo... Koliko ga je srca shvatilo pa postalo skrušeno.

Ajet kojeg je toliko nemarni pažljivo posmatrao pa se pokajao... I koliko je onaj kome je predöčen razmišljao o njemu pa se vratio svome Gospodaru i zamolio ga za oprost...

Ajet govori o odlasku... A kakvom odlasku? O putovanju... O kakvo će to biti putovanje!

To su riječi Allaha Uzvišenog: **»Svako živo biće će smrt okusiti! I samo na Sudnjem danu dobit će te u potpunosti plate vaše, i ko bude od vatre udaljen i u Džennet uveden – taj je postigao ono što je želio; a život na ovom svijetu je samo varljivo naslađivanje.«**^[8]

Da, brate moj, to je tvoj odlazak na drugi svijet-ahiret. To je putovanje za čiji kraj molimo da bude Džennet, a ne Džehennem.

Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem o značenju ovog odlaska, odnosno putovanja kaže: **»Kad bi znali ono što ja znam, zasigurno bi ste se malo smijali, a mnogo plakali.«**^[9]

Tako mi Allaha osim kojeg nema drugog boga, da znamo pravu stvarnost smrti i njenu teškoću, kabur i njegovu tamu, Sudnji dan i njegovu nevolju, sirat-ćupriju i njenu kliskost, a zatim da razmišljamo o Džennetu, o Džehennemu i žestini njegove vatre, sigurno bi se promijenilo naše stanje.

Ali, mi smo zaboravili ili nastojimo zaboraviti ovaj odlazak Posvetili smo se ovom svijetu koji kod Allaha ne vrijedi ni koliko krilo mušice.

Rekli su neki od selefa: **»Upitan je jedan od nas 'Želiš li umrijeti!' Odgovorio je: 'Ne.? Upitan je: 'Zašto?' 'Ne, dok se ne pokajem i dok ne budem radio dobra djela', -odgovorio je. 'Radi', - rečeno mu je. 'Radit ću.' Međutim stalno je odgađao dok mu nije došla smrt, a nije učinio tevbu, niti je radio dobra djela.«**

Uvjeren sam da ti ne bi volio da tvoj kraj bude ovakav. Zato:

*Pripremi sebi dostojno pokajanje
prije smrti i prije nego ti se sveže jezik.*

*Požuri sa njom, bez oklijevanja,
jer zaista je ono zaliha i dokaz za pokajnika, dobročinitelja.*

Sjeti se brate kakvo će biti tvoje stanje kada te snađu smrtno muke, koje su obuzimale i Allahu najdražeg od Njegovih stvorenja, Muhammeda sallallahu alejhi ve sellem, pa je govorio, draži mi je od oca i majke, kada mu je došla smrt: **»La ilahe illallah, zaista smrt ima svoje muke.«**^[10]

Zamisli sebe, o ti slabašni, kad ti dođe smrt, a melek smrti stoji iznad tvoje glave... prsa ti hropte... tvoja duša je dospjela do grla... jezik otežao... izgubila se snaga... pogled se ukočio... zatvorena su vrata tevbe bez tebe... znoj ti izbija po čelu... Mnogi oko tebe plaču, a ti stenješ, ječiš i u teškim si jadima. Nema mjesta gdje bi se mogao skloniti od njih i nema izbjegavanja... Osjetit ćeš mučno stanje nakon sladostrašća i uživanja...

Zadesila te smrt... Zatim će tvoja duša biti uzdignuta na nebo, pa kakva će biti njena sreća ili nesreća? **»A zašto vi kad do grla dopre«** – to jest duša – **»I kad vi budete tada gledali«** – budete nemoćni da uradite bilo šta – **»a Mi smo mu bliži od vas, ali vi ne vidite, zašto je onda kada niste u tuđoj vlasti ne povratite, ako istinu govorite? I ako bude jedan od onih koji su Allahu bliski – udobnost i opskrba lijepa i džennetske blagodati njemu! A ako bude jedan od onih koji su sretni, - pa pozdrav tebi od onih koji su sretni! A ako bude jedan od onih koji su poricali i u zabludi ostali, pa, ključalom vodom bit će ugošćen i u ognju prženjem. Sama je istina, zbilja, sve ovo, - zato hvali ime Gospodara svoga Veličanstvenog!«**^[11]

Pripremio je Harun er - Rešid jelo, ukrasio svoju dvoranu za sjedenje i pozvao Ebul-'Atahija, te mu je rekao: **«Opiši nam blagodati dunjaluka u kojima se nalazimo.«**

Ovaj mu odgovori (u stihovima):

»Živi kako misliš da je dobro
u hladu velelepni dvoraca.«

Reče mu Er-Rešid: »Odlično, a zatim?«, pa mu ovaj reče:

»Dolazit će ti sve što budeš želio
i naveče i ujutro.«

Reče mu Er-Rešid: »Dobro, a zatim?«, Ebul-'Atahije odgovori:

»A kad duše do grkljana dopru
i prsa počnu hroptati
tada ćeš sigurno znati
da nisi bio osim u zabludi.«

Zaplaka Er-Rešid, a jedan od prisutnih reče Ebul-'Atahiju: «Vladar pravovjernih je poslao po tebe da bi ga razveselio, a ti si ga rastužio.» Er-Rešid reče: »Pusti ga. Zaista nas je vidio kao slijepe (u neznanju), pa je mrzio da nam se to poveća radi njega.«

Da, brate moj... smrt je dovoljan vaiz... Smrt je dovoljna da rani srce.. rasplače oči... odvoji od džemata... uništi strasti... i prekine želje.

Pa, o ti zavedeni dunjalukom! O ti koji se okrećeš od Allaha! O ti koji si nemaran prema pokornosti svome Gospodaru! O ti kojeg je svaki put, kada ga je neko savjetovao, strast navela da odbiješ savjet!

O ti kojeg su zaokupile strasti i zavarale duge nade!

Da li si razmišljao o ovim trenucima ako ustraješ u onome u čemu si? Da li znaš šta ćete zadesiti prilikom smrti? Sigurno ćeš sada pomisliti u sebi: »Reći ću: La ilahe illallah.«

Ne, brate moj... Ako ustraješ u svojoj propasti, nemaru i izbjegavanju, sve dok ti ne dođe smrt, onda to nećeš moći reći, nego ćeš poželjeti da se vratiš: »**Kada nekom od njih smrt dođe, on uzvikne: 'Gospodaru moj, povрати me da učinim kakvo dobro u onome što sam ostavio!' – Nikada! To su riječi koje će on uzalud govoriti.**«^[12], jer će to govoriti kada već bude kasno.

Brate moj, da li znaš kada ćeš umrijeti... i gdje ćeš umrijeti? Ne tako mi Allaha, ti to sigurno ne znaš.

Pa zašto, onda, odgđaš pokajanje... I odlažeš povratak? Pročitaj ovu priču, možda ćeš se urazumiti.

Pričao mi je čovjek kojeg smatram iskrenim, a Allah najbolje zna o njemu, da je neki mladić imao saobraćajnu nezgodu, pa je jedan policajac požurio do auta da bi ga spasio. Našao je mladića na samrti. Čuo je hroptanje i krkljanje koje mu je na to ukazivalo, pa mu je rekao: »Reći: La ilahe illallah!« Mladić je podigao kažiprst i rekao: »La ilahe illallah«, a zatim je umro... Nakon što je mladić ogasuljen i nakon što mu je klanjana dženaza, otišao je ovaj policajac do kuće u kojoj je stanovala porodica ovog mladića da bi ih obavjestio da je njihov sin izgovorio šehadet prije nego što je umro. Kada je došao do njih, rekao im je: »Radujte se! Vaš sin je izgovorio šehadet prije nego je umro.« Oni su mu rekli: «Mi tebi javljamo radosnu vijest da se on pokajao Allahu samo dvije sedmice prije ovog događaja (udes).»

»Allah prima pokajanje samo od onih koji učine kakvo hrdavo djelo iz lahkomislenosti, i koji se ubrzo pokaju; Njima će Allah oprostiti. – A Allah sve zna i mudar je. Uzaludno je pokajanje onih koji čine hrdava djela, a koji kad se nekom od njih približi smrt, govore: 'Sad se zaista kajem!'«^[13]

Da, brate moj... »**Smrtne muke će zbilja doći.**«^[14]

*Zatvorili su mi oči i otišli su svi.
Razišli se nakon očajanja i požurili da kupe ćefine
Otišao je onaj koji je bio najpreči da požuri
Do onog koji kupa mrtve da dođe i ogasuli me.
Pa mi je došao jedan od njih i skinuo mi odjeću,
Ostavivši me nagog i odvojivši me samog.
Polio je vodu po meni i ogasulio me,
Tri puta polijevajući; te pozvao ljude sa ćefinima.
Obukli su mi odjeću koja nema rukava,
A moja putna opskrba postao je hanut^[15], kada su me namirisali.
Položili su me u mihrab i stali iza imama,
Pa je klanjao i zatim me ispratio.
Klanjali su mi namaz koji nema ruku'a
Niti sedžde, ne bi li mi se Allah smilovao.*

Zamisli šta će biti poslije toga dok budeš ulazio u mezarje nošen na ramenima ljudi, nakon što si bio onaj koji nosi i onaj koji posjećuje.

O da mi je znati šta će govoriti tvoja dženaza! Da li će govoriti: Požurite sa mnom! Požurite sa mnom! Ili će govoriti: teško meni, kuda idete sa mnom!?^[16]

Zatim ćeš biti spušten u kabur, tvog najdražeg prijatelja... tvog najbližeg rođaka... I ostavit će te u pukotini zemlje... Zatim će poredati čerpiće na tvoj kabur... I svjetlost će biti skrivena za tebe... Zatim će početi sipati zemlju u tvoj kabur, pa će reći jedan od njih: »Tražite oprosta za svog brata i molite za njegovu učvršćenje, jer njega sada ispituju.« Zatim će otići i ostaviti te... Da ostavit će te samog u toj neprozirnoj tami... iznad tebe je zemlja... I ispod tebe je zemlja... I s tvoje desne strane je zemlja... I sa tvoje lijeve strane je zemlja... Zatim će se vratiti duša u tvoje tijelo... Doći će ti dva crno-plava meleka^[17]... Jedan se zove Munkir, a drugi Nekir, pa će te posaditi ispred sebe, prekorigi te i pitati: «Ko je tvoj Gospodar? Koja je tvoja vjera? Ko je tvoj Poslanik?» Pa šta bi volio da odgovoriš?!

Ako si prilikom svoje smrti bio vjernik, koji se iskreno pokajao, Allah će te učvrstiti u tom stanju. »**Allah će vjernike postojanom rječju učvrstiti i na ovom i na onom svijetu.**«^[18] Reći ćeš: «Moj Gospodar je Allah, moja vjera je islam, a moj Poslanik je Muhammed sallallahu alejhi ve sellem.« Zatim će doći glas sa visine: »Istinu je rekao Moj rob. Pripremite mu mjesto u Džennetu, obucite ga iz Dženneta i otvorite mu džennetska vrata.« Doprijet će do tebe lijep i ugodan džennetski miris. Proširit će se tvoj kabur koliko tvoje oči mogu vidjeti... Zatim će doći čovjek lijepog izgleda, u lijepoj odjeći i lijepog mirisa, pa će ti reći: «Raduj se svojoj sreći! Ovo je dan koji ti je obećan.« Ti ćeš ga upitati: »Ko si ti što mi donosiš ovo dobro?» On će odgovoriti: »Ja sam tvoje dobro djelo.« Zatim će se otvoriti vrata Dženneta i vrata Džehennema, i reći će ti se: »Ovo bi bilo tvoje boravište da si bio neposlušan Allahu,

a Allah ti ga je zamijenio sa ovim boljim.« Kada ugledaš ono što je u Džennetu, reći ćeš: »Gospodaru, ubrzaj Sudnji dan...« O kakva će to biti sreća... kakva će to biti radost... i kakav će to uspjeh biti!

Međutim, ako bude rob, utječem se Allahu od toga, koji je upropastio svoj dunjaluk... ostavljao namaz... rugao se bogobojaznima... radio loša djela i umro na tome, pa da li znaš šta će odgovoriti kada ga upitaju melec: »Ko je tvoj Gospodar? Koja je tvoja vjera? Ko je tvoj poslanik?« Odgovorit će: »Ah, ah, ne znam. Čuo sam ljude da su nešto govorili, pa sam i ja to govorio.« Pa će doći glas sa visine: »Laže, pripremite mu mjesto u Džehennemu i otvorite mu njegova vrata.« Do njega će doprijeti njegova vrućina i smrad. Stisnut će mu se kabur tako da će kosti kroz kosti prolaziti. Doći će mu čovjek ružnog izgleda u ružnoj odjeći, smrad će iz njega udarati, te će reći: »Teško tebi sa tvojim zlom! Ovo je dan koji ti je obećan.« Ovaj će ga upitati: »Ko si ti što mi donosiš ovu strašnu vijest?« Ovaj će odgovoriti: »Ja sam tvoje loše djelo.« Zatim će mu dovesti čovjeka koji slijep, gluhi i nijem. U ruci će imati takvu kandžiju od željeza da, kad bi s njom udario brdo, pretvorio bi ga u prašinu. Tada će ga udarati njom da će od njega ostati samo prašina, a zatim će ga Allah povratiti u prvobitno stanje. Onda će ga udariti i drugi put, a on će jauknuti, tako da će ga čuti sve osim ljudi i džinna. Zatim će mu se otvoriti vrata Džehennema i pripremiti ležaj od vatre, a on će reći: »Gospodaru, odgodi Sudnji dan! Gospodaru, odgodi Sudnji dan!«^[19]

*Čovjek ima dan u kome će završiti svoj život,
u smrti i tijesan kabur u njemu će biti uveden
Srest će Munkira i Nekira koji će pitati,
kažnjavajući onoga ko bude zamuckivao.*

Izašao je Alija ibn Ebi Talib radijallahu anhu sa nekoliko ashaba na mezarje, pa, kada se približio kaburovima, reče: »O stanovnici kabura! Obavjestite nas o vama, ili da mi vas obavjestimo o nama! Što se tiče naših vijesti, pa imetak je već podijeljen, žene su se već poudale, a stanove su već naselili drugi.« Zatim je nakratko zašutao, okrenuo se prema svojim ashabima i rekao: »Što se tiče njih da govore, sigurno bi rekli: **'I onim što vam je potrebno za put snabdijte se. A najbolja opskrba je bogobojaznost.'**«^[20]

»O ti, budući stanovniče kabura! Šta je to od dunjaluka što te obmanulo? Misliš li da ćeš ostati na njemu ili da će on ostati tvoj? Gdje je tvoja prostrana kuća? Gdje je tvoja fina odjeća? Gdje su tvoji mirisi i tamjan? Gdje su tvoje sluge i tvoja porodica (rodbina)? Gdje je tvoje lijepo lice? Gdje je tvoja nježna koža? Gdje je tvoje nježno tijelo? Šta će biti s tobom tri noći nakon što budeš ukopan... kada te insekti i crvi budu oštetili... ćefini izbušeni... boje izbrisane... meso pojedeno... kosti istruhle... organi se ukazali... rastrgli udovi... i iscurile zjenice na očne jagodice?«^[21]

*Kad tvoj kabur ne bi bio tebi zaštita,
zaudarale bi prostrane doline i brežuljci.*

Stajao je Hasan el-Basri nad jednim kaburom i dugo gledao u njega, a zatim se okrenuo prema jednom čovjeku i upitao ga: »Šta misliš šta bi on (mejjit) radio kada bi izašao iz svog kabura?« »Pokajao se i spominjao Allaha«, odgovori ovaj, pa mu reče Hasan: »Ako to on ne može, pa možeš ti.«

*Brate moj, kreni putem spasa
i spremi za svoju dušu prije smrti.
Ozbiljno se pripremi za ono što će doći
i ne zavaravaj se opsjenama života,
jer ti ćeš brzo umrijeti.*

Pogledaj u svoju dušu. Šta si spremio da tvoj kabur bude bašća od džennetskih bašća?

Brate moj, kakvo bi volio da bude tvoje stanje na **»Dan kada će glasnik pozvati iz mjesta koje je blizu, Dan kada će oni čuti istiniti glas – to će biti Dan ožvjljenja.«**^[22]

Kakvo bi volio da bude tvoje stanje **»Na dan kada će se ljudi zbog Gospodara svjetova dići«**^[23]

Kakvo će biti tvoje stanje **»Kada se nebo rascijepi, i kada zvijezde popadaju, i kada se mora jedna u druga uliju, i kada se grobovi ispreturaju«**^[24]

Da li smo se sjetili, o ti bijedni... o ti slabašni robe, našeg stajanja ispred Svemogućeg, tog užasnog i strašnog dana, u kome će **»... svaka dojilja ono što doji zaboraviti, a svaka trudnica svoj plod pobaciti, i ti ćeš vidjeti ljude pijane, a oni neće pijani biti, već će tako izgledati zato što će Allahova kazna strašna biti.«**^[25]

Šta ćemo odgovoriti kada nas upita naš Gospodar o svakom malom i velikom grijehu? **»Kakva je ovo knjiga ni mali ni veliki grijeh nije propustila, sve je nabrojala! – i naći će upisano ono što su radili. Gospodar tvoj neće nikome nepravdu učiniti.«**^[26]

Šta će biti s tobom kada protiv tebe budu svjedočile tvoje oči, ruke, noge, uši, polni organ i jezik, o onome što su radili na ovom prolaznom svijetu? **»Danas ćemo im usta zapečatiti, njihove ruke će Nam govoriti, a noge njihove će o onom što su radili svjedočiti.«**^[27] **»Vi se niste krili zato da ne bi uši vaše i oči vaše i kože protiv vas svjedočile.«**^[28]

Života je sve manje, a grijesi se povećavaju.

Nadoknađuju se propusti mladića koji se vraća.

Da li može poreći i jedan grijeh

čovjek čiji će organi biti protiv njega svjedoci?

Od Enesa radijallahu anhu se prenosi da je rekao: **»Bili smo kod Allahovog Poslanika sallallahu alejhi ve sellem, pa se on nasmijao i upitao: 'Znate li šta me je nasmijalo?'«** Kaže Enes: **»Rekli smo: 'Allah i Njegov Poslanik najbolje znaju.' Pa je rekao: 'Nasmijao me razgovor između roba i njegovog Gospodara kada rob kaže: 'Gospodaru, zar me nisi izveo iz tame?' Reče: 'Reći će: 'Jesam.' Reče: 'Pa će reći: 'Ja ne dopuštam da iko protiv mene svjedoči osim mene samog.' Reče: 'Dosta ti je to što ćeš sam protiv sebe svjedočiti i što će meleki pisari biti svjedoci.' Reče: 'Pa će se zapečatiti njegova usta, i reći će se njegovim organima: 'Govorite!' Reče: 'Pa će govoriti o njegovim djelima.' Reče: 'Zatim će mu se dopustiti da govori.' Reče: 'Pa će reći: 'Daleko bile i prezrene, pa ja sam se za vas zalagao.'«**^[29]

Šta ćeš odgovoriti kada te upita tvoj Gospodar o tvom životu – kako si ga proveo, o mladosti – kako si je potrošio, o imetku – kako si ga stekao i u šta si ga potrošio, te o tvom znanju – kako si radio po njemu?^[30]

Prikazat ću ti stanje malog djeteta koje nije znalo ni za grijeha ni za nepokornost. Razmisli, sačuvao te Onaj koji iz ničega stvara od svakog zla i od onih koji ga rade! Stanje malog djeteta na tom mjestu će biti:

I kada će se zametak u utrobi majke

bojati kazne, a srce će mu biti preplašeno.

Ono se bez grijeha boji za svoj užas,

a kako će onaj koji čitav život ustraje u grijesima?

Jesmo li pripremili odgovore na pitanje i za odgovor uzeli ono što je ispravno?

O plemeniti i blagoslovljeni brate, sjeti se, Allah te podsjetio na šehadet prilikom smrti, tog strašnog događaja!

Zatim razmisli, brate moj, o stanju stvorenja kada već budu pogođeni nedaćama Sudnjega dana i njegovim strahotama.

Dok oni tako budu stajali čekajući stvarnost njihovih vijesti i zauzimanje njihovih zagovornika, kada griješnike okruži velika tama, i kad se digne nad njima vatra rasplamsala, i kada je čuju kako od bijesa huči i pucketa iskazujući žestinu bijesa i srdžbe – **»Kad od njih bude udaljena toliko da je mogu vidjeti, čut će kako od gnjeva ključa i od bijesa huči.«**^[31] Tada će se griješnici uvjeriti u propast: **»I griješnici će ugledati vatru i uvjerit će se da će u nju pasti, i da im iz nje neće povratka biti.«**^[32]

Izići će glasnik od meleka, koji su stražari Džehennema, govoreći: »Gdje je taj i taj, sin toga i toga, koji je zavarao svoju dušu dugom nadom, traćio svoj život u lošem djelu?« Napast će ga kukastim štapovima od gvožđa i dočekati ga velikom prijetnjom, te ga dovesti do žestoke kazne i baciti ga na lice u dubini Džehennema, govoreći mu: **»Kušaj, ta ti si, uistinu, 'moćni' i 'poštovani'«**^[33]

Bit će nastanjeni u mjesto tijesnih krajeva, mračnih puteva, skrivenih opasnosti. U njemu će kukati, jadikovati i prizivati velike nesreće. **»A kada budu bačeni u nju, u tjesnac, vezanih ruku, propast će tamo prizivati. Ne prizivajte danas jednu propast, nego prizivajte mnoge propasti!«**^[34]

Priželjkivat će u njemu smrt, a nema im izbavljenja iz zarobljeništva Džehennema. Noge će im biti privezane za kuke. Lica će im pocrniti od tmine griješenja. Dozivat će iz njegovih strana i vrištati u njegovim predjelima i krajevima: »O Malik, prijetnja se nad nama ostvarila! O Malik, okovani smo lancima! O Malik, naše kože su se ispekale! O Malik, nepostojanje je bolje od ovakvog postojanja! O Malik izbavi nas iz nje!^[35] Mi sigurno nećemo raditi ono što smo prije radili. **»Oni će dozivati: 'O Malik! Neka Gospodar tvoj učini da umremo!' – a on će reći vi ćete tu vječno ostati!«**^[36]

»'Gospodaru naš', - reći – 'naši prohtjevi su bili od nas jači, te smo postali narod zalutali. Gospodaru nas izbavi nas iz nje; ako bi smo ponovo zlo radili, sami bi smo sebi nepravdu učinili.' 'Ostanite u njoj prezreni i ništa Mi ne govorite!' – reći će On.«^[37]

Tada će oni izgubiti nadu i uzdisati zbog dužnosti koje su propustili.

Zamisli ih, brate moj, a vatra je iznad njih... i ispod njih je vatra... i s njihove desne strane je vatra... i s njihove lijeve strane je vatra ... **»Nad njima će biti naslage vatre, a i ispod njih naslage.«**^[38]

Oni će biti utonuli u vatri... Vatra će biti njihova hrana... I njihovo piće će biti vatra... I njihova odjeća će biti vatra... **»Onima koji ne budu vjerovali bit će odijela od vatre skrojena, a ključala voda bit će na glave njihove ljevana; od nje će se istopiti ono što je u trbusima njihovim, i koža.«**^[39]

Željet će smrt, ali neće umrijeti... **»I smrt će mu sa svih strana prilaziti, ali on neće umrijeti; njega će teška patnja čekati.«**^[40]

Griješnici će nagi biti natjerani
do onoga što ima lance i okove,
pa će dozivati: »Teško nama zbog duge kazne.«
i vikat će u njegovim dugim lancima,
Pa neće umrijeti da bi odahnuli
i svi će vrućinom vatre biti pečeni.

Da mi je znati šta bi s tobom bilo kada bi ih vidio, a njihova lica su pocrnjela ... i oči im oslijepile ... a njihovim jezicima oduzeta sposobnost govora...

Da mi je znati kako bi da si ih vidio dok plamičci vatre budu ulazili u unutrašnjost njihovih dijelova, a zmije džehennemskog ponora i njegovi akrepi pripijeni za površinu njihovih udova.

Da mi je znati šta bi s tobom bilo da ih vidiš u brdima plamena i košuljama od katrana.

»A onaj kome se da knjiga u lijevu ruku njegovu reći će: ***'Kamo sreće da mi knjiga moja ni data nije i da saznao nisam za obračun svoj! Kamo sreće da me smrt dokrajčila – bogatstvo moje mi nije od koristi, snage moje nema više!'*** ***'Držite ga i u okove ga okujte! Zatim ga samo u vatri pržite, a onda ga u sindžire sedamdeset lakata duge vežite, jer on u Allaha velikog nije vjerovao i da se nahrani nevoljnika – nije nagovarao; Zato on ovdje danas nema prisnog prijatelja ni drugog jela osim pomija, koje će samo nevjernici jesti.'***^[41]

Ali, brate moj! Znaj, Allah se smilovao meni i tebi, da ta kuca, čije si neke brige i jadove upoznao, ima i drugu, sebi suprotnu, kuću, pa dođi sa mnom da razmišljamo o nekim njenim blagodatima i radostima.

Da... Razmišljaj, brate moj, o stanovnicima Dženneta nakon što prijeđu Sirat-ćupriju postavljenu nad Džehennemom, te budu stajali pred vratima Dženneta... Doći će Muhammed sallallahu alejhi ve sellem, pa će pokucati na njegova vrata... Upitat će Ridvan, njihov čuvar: »Ko je to?« Odgovorit će. »Muhammed«, pa će reći Ridvan: »Naređeno mi je da tebi otvorim,« pa će ući Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem i stanovnici Dženneta koji budu s njim...

Zamisli sebe, brate moj, ako budeš od onih koji se kaju na ovom svijetu...plakao nad svojim grijesima bojeći se svoga Gospodara... Zamisli sebe kako ulaziš u Džennet sa onim koji će ući Allahovom subhanehu ve te'ala milošću; ulaziš u Džennet u kome ima onoga što oko nije vidjelo, uho nije čulo, niti je čovjeku moglo naumpasti. Zamisli sebe kako se naslađuješ njegovim hurijama, kako stanuješ u njegovim dvorcima... kako jedeš njegove plodove i piješ iz njegovih rijeka...

Da, zamisli sebe kako gledaš u lice Milostivog na dan koji se zove »jevmul-mezid«.

Brate moj! Sigurno ćeš se raspitivati o osobinama hurija, očiju krupnih.

Sigurno ćeš pitati o džennetskim rijekama... o hrani njegovih stanovnika... o njihovom piću... o njihovim posudama... o njegovoj zemlji i nebu... o njegovim građevinama... o njegovom prostranstvu...

Sigurno ćeš pitati o »jevmul-mezidu«, šta je to?

Dođi da se družimo sa doktorom srca i duša, Ibnul-Kajjimom, da bi odgovorili na ova i druga pitanja. Čitajmo zajedno i poslušajmo šta o tome kaže ovaj imam, koji će vjerovatno ukazati put dušama do sretnog boravišta.

Rekao je on, Allah mu se Uzvišeni smilovao: »Ako pitaš o džennetskim mladama, pa one su mlade djevojke godina istih, kojima u njihovim organima teče voda mladosti... Kada se neka od njih sretne sa svojim voljenim možeš misliti kakav biva susret nurom ožarenih... Ako s njim prozbori, zamisli kakav je razgovor voljenih... Ako je zagrlji, zamisli kako izgleda grljenje dva identična stabla... Ona tokom vremena biva sve ljepšom i on je sve više i više voli. Oslobođena je trudnoće, rađanja, menstruacije (hajza) i krvarenja nakon poroda (nifasa), čista je od sline, pljuvačke, mokraće, fekalija i drugih nečistoća. Njena mladost ne prolazi, niti se njena odjeća haba. (izlizuje).

Nije je dodirnuo prije njega ni čovjek ni džinn. Svaki put kad pogleda u nju njegovo srce se ispuni radošću. Svaki put kada mu progovori njegovo uho se ispuni biserima krasnim i rasutim, a kada se pojavi ispuni se dvorac i soba svjetlom.

Ako pitaš o ljepoti druženja i užitku, koji su u Džennetu, pa one su umiljate, uvijek nasmijane i ukazuju ljubav, a kada zapjevuši... o kakav je užitak gledanja i slušanja. Kada ljubazno postupa i naslađuje se, pa kako je lijepa ta ljubaznost i ta naslada. Kada poljubi, pa nema ništa slađe (prijatnije, ugodnije) od tog poljupca.

Brate moj! Ako pitaš o džennetskim rijekama, pa to su rijeke od vode neustajale, i rijeke od mlijeka nepromijenjena ukusa, i rijeke od vina prijatna onima koji ga opiju, i rijeke od meda procjeđenog.

Ako pitaš o hrani stanovnika Dženneta, pa njihova hrana će biti voće koje će sami birati i ptičije meso koje budu željeli.

Ako pitaš o njihovom piću, pa oni će piti vodu iz Tesnima, piće koje će biti inbirom začinjeno i piće koje će bit začinjeno kamforom.

Ako pitaš o njihovim posudama, pa one će biti od zlata i srebra.

Ako pitaš o džennetskoj zemlji i njegovoj prašini, pa oni su od miska i šafrana.

Ako pitaš o njegovom stropu, pa njegov strop je Aršu-Rahman.

Ako pitaš o njegovim dvorcima, pa jedan blok je od srebra, a drugi od zlata.

Ako pitaš o njegovom prostranstvu, pa njegov stanovnik koji je na najnižem stepenu putovat će po svom vlasništvu, divanima, dvorcima i vrtovima dvije hiljade godina.

Ako pitaš o licima njegovih stanovnika i njihovoj ljepoti, pa oni su poput Mjeseca.

Ako pitaš o njihovim slugama, pa to će biti vječno mladi mladići koji su poput brižljivo čuvanih bisera.

Ako pitaš o »jevmil-mezidu« i posjeti Silnog i Hvale dostojnog, poslušaj o danu kada će povikati glasnik: »O stanovnici Dženneta! Vi kod Allaha imate obećanje koje On želi prema vama ispuniti!« Oni će upitati: »Šta je to? Zar nam nije osvjetlio naša lica, otežao naše vage (dobrim djelima), uveo nas i Džennet i spasio nas vatre?« Dok oni budu tako govorili zablstat će svijetlo kojim će se obasjati Džennet, pa će podići svoje glave i ugledati Veličanstvenog, a sveta su Njegova imena, koji se uzdigao iznad njih. Reći će: »O stanovnici Dženneta es-selamu 'alejku!« Ovaj pozdrav neće biti odvrćen ljepšim riječima od njihovih: »Allahumme entes-selamu ve minkes-selam, tebarekte ja zel-dželali vel-ikram!« (Allahu! Ti si spas i od Tebe dolazi spas. Slavljén si, Veličanstven i Plemeniti!)

Zatim će On reći: »Gdje su Moji robovi koji su mi se pokoravali, a nisu Me vidjeli? Ovo je 'jevmul-mezid', pa tražite od Mene.« Saglasit će se oko jedne stvari: »Mi smo zadovoljni Tobom, pa budi i Ti zadovoljan nama,« pa će On reći: «O stanovnici Dženneta, da nisam zadovoljan vama ne bih vas ni nastanio u Mome Džennetu. Ovo je 'jevmul-mezid', pa tražite od Mene.« Saglasit će se oko jednoga, te reći: «Pokaži nam Svoje lice da gledamo u njega.« Uklonit će im Gospodar vela i otkriti im Se, pa će ih prekriti svojim svjetlom, zbog kojeg bi, da nije Uzvišeni Allah odredio da ne nastradaju (izgore), nastradali. Neće na tom mjestu niko ostati, a da neće Njegov Gospodar sa njim razgovarati.

O slasti slušanja tog razgovora! O radosti čestitih zbog gledanja u Njegovo plemenito lice na budućem svijetu! »***Toga dana će neka lica blistava biti, u Gospodara svoga će gledati.***«^[42],

***To je Džennet koji je ugodan i čija su uživanja lijepa,
jer su njegove blagodati vječne, a ne prolazne.***

***To je kuća spasa i utočište
i stan vojske imana i Kur'ana.***

»Onaj kome se knjiga njegova u desnu ruku njegovu da – reći će: 'Evo vam! Čitajte knjigu moju! Ja sam čvrsto vjerovao da ću račun svoj polagati.' I on će biti u životu zadovoljan, u Džennetu predivnom, čiji će plodovi na dohvata ruke biti. Jedite i pijte radosni, za ono što ste u danima minulim zaradili!«^[43]

Nakon ovoga, braćo moja, požurite i iskoristite svaki vas dragocjeni udisaj. Sjetite se svih svojih djela – da li vas ona približavaju Džennetu ili Džehennemu.

Na kraju ove poruke kažem svakom onom koji je utonuo u strasti ... zaboravio na Gospodara Zemlje i nebesa ... I svakom pokajniku koji se vraća Allahu i traži oprost od Njega, kažem im ono što je rekao Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem: »Na Sudnjem će se danu dovesti džehennemlija, koji je najraskošnije živio na dunjaluku, pa će se staviti u vatru za jedan trenutak i onda će mu se reći: 'O sine Ademov! Jesi li ikad doživio ikakvo dobro? Jesi li ikada imao kakvo zadovoljstvo i uživanje?' On će odgovoriti: 'Tako mi Allaha, ne, moj Gospodaru!?' Zatim će se dovesti džennetlija koji je živio najsiromašnije na dunjaluku, pa će se samo za trenutak uvesti u Džennet i onda će mu se reći: 'O sine Ademov! Jesi li ikada vidio siromaštvo? Jesi li ikada bio u poteškoći i neprilici?' On će odgovoriti: 'Ne, tako mi Allaha, nikad nisam bio siromašan. Nisam imao poteškoća niti neprilika.'«^[44]

DRUGA STANKA

Ko se upliće između tebe i pokajanja

Druga naša stanka je sa ajetom zbog kojeg je Iblis, kad ga je čuo, zasplakao i rastužio se... ajetom koji mijenja griješnike u pokajnike... To je poziv onima koji pretjeruju i onima koji zanemaruju svoje obaveze...

Dođi sa mnom da čitamo ovaj ajet. Kaže Uzvišeni: **»I za one koji se, kada grijeh počine ili kad se prema sebi ogriješe, Allaha sjete i oprost za grijehne svoje zamole – a ko će oprostiti ako ne Allah? – I koji svjesno u grijehu ne ustraju. Njih čeka nagrada – oprost od Gospodara njihova i džennetske bašće kroz koje će rijeke teći, u kojima će vječno ostati, a divne li nagrade za one koji budu tako postupili!«^[45]**

Dragi brate! Ko od nas ne čini grijeh? Ko to od nas ne griješi u pravu svog Gospodara? Misliš li da su naše greške koje samo mi radimo i koje nije radio niko prije nas?

Ne! Mi nismo melec koji se onome što im Allah naredi ne suprostavljaju i koji rade ono što im je naređeno, nego samo ljudi koji su podložni greškama. Svaki onaj kojeg vidiš od Allahovih subhanehu ve te'ala dobrih robova ima prijestupa i grijeha...

Kaže Ibn Mes'ud radijallahu anhu svojim prijateljima koji su ga slijedili: »Da vi znate moje grijehne kamenovali bi ste me.« Rekao je Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem: »Kad vi ne biste griješili Allah bi vas uklonio i doveo narod koji bi griješio i zatim tražio oprost, pa bi im Allah opraštao.«^[46]

Mi se od grijeha nismo sačuvali niti ćemo se sačuvati.^[47]

Dođi sa mnom da porazimo šejtana istigfarom iz srca za prijašnje grijehne...

Dođi sa mnom da obnovimo pokajanje Allahu subhanehu ve te'ala. Neka to bude iskreno pokajanje iz srca. Neka naša navika postane izgovaranje riječi Onoga koji iz ničega stvara: **»Gospodaru naš, sami smo sebi nepravdu učinili, i ako nam Ti ne oprostiš i ne smiluješ nam se, sigurno ćemo biti izgubljeni.«^[48]**

*O Ti kod kojeg se sklanjam i nadam,
kod kojeg zaštitu tražim od onoga od čega se bojim.
Kost koju Ti slomiš drugi ne mogu namjestiti
niti mogu slomiti kost koju Ti namjestiš.*

Znaj, Allah te čuvao, da je u jednom danu Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve selem, koji nije griješio, činio tevbu Allahu i tražio oprost od Njega više od stotinu puta.

Od Ibn Omera, Allah bio zadovoljan s njime, prenosi se da je rekao: »Izbrojeno je Allahovom Poslaniku sallallahu alejhi ve selem da je u jednom sijelu, prije nego što je ustao, rekao sto puta: **'Gospodaru oprost mi. Ti si, uistinu, Onaj koji pokajanje prima i koji oprašta.'**«^[49]

Što se tiče vas koji ste se prema sebi ogriješili nepokornošću i grijesima, sve dotle dok neki od vas nisu pomislili da Allah neće primiti njihovu tevbu kada se pokaju, kažem vam: »Polahko, jer vrata su još uvijek otvorena!«

Kažem vam svima, iz srca prijatelja, zbog vaše dobrobiti i kao primjer vama: »Poslušajte Allaha, a On vas poziva govoreći: **»O robovi moji koji ste se prema sebi ogriješili, ne gubite nadu u Allahovu milost! Allah će, sigurno, sve grijehе oprostiti. On, doista, mnogo prašta i On je milostiv. I povratite se Gospodaru svom i pokorite Mu se.**«^[50]

Znaj, brate moj, da se Allah raduje tvojoj tevbi... »Allah se više obraduje tevbi Svoga roba, koji se pokaje, nego što bi to učinio neko od vas kada bi putovao na devu kroz pustinju i izgubio je, a na njoj mu sva hrana i voda, pa je dugo tražio, izgubivši svaku nadu da će je pronaći, legao u hlad jednog drveta da se odmori, i u takvom stanju očajja, odjedanput, ugledao svoju devu u svojoj neposrednoj blizini kako mirno stoji, te odmah skočio i uhvatio je za povodac i, od silne radosti, uzviknuo: 'Allahu moj, Ti si moj rob, a ja sam tvoj Gospodar!' Pogrešno se izrazivši od silne radosti.«^[51]

»Došao je čovjek Vjerovjesniku sallallahu alejhi ve sellem i upitao ga: 'Šta misliš koji radi svakakve grijehе ne ostavljajući nijedan od njih, te bude tako radio ne ostavljajući nijedne potrebe niti grijehа, a da ga nije uradio? Ima li tevbe za takvog?' Upitao ga je: 'Jesi li primio islam?' Reče: 'Da, svjedočim da nema drugog boga osim Allaha i da si ti Allahov Poslanik.' Reče: 'Radi dobra djela i ostavi loša, pa će ti Allah sve učiniti dobrim.' Upita: 'I moje prevare i razvrat?' Reče: 'Da.' Reče: 'Allahu ekber!' I nije prestao donositi tekbir sve dok se nije izgubio iz vida!«^[52]

O ti, siromašni, kome je potreban njegov Gospodar, i ako si bogat na ovom svijetu, šta hoćeš nakon ovih radosnih vijesti? Vrati se svome Gospodaru, jer ćeš povratkom zaslužiti pohvalu na dunjaluku i na ahiretu...

Na dunjaluku ćeš povratkom steći smirenost u srcu, širinu u prsima i obilje opskrbe. **»A onome koji se Allaha boji On će izlaz naći, i opskrbit će ga odakle se i ne nada.**«^[53] Ako te ne opskrbi imetkom, opskrbit će te povećanjem imana...

Na ahiretu: **»Edenski vrtovi, čije će kapije biti za njih otvorene, u kojima će se odmarati, i raznovrsno voće i piće tražiti. Pored njih bit će hurije, istih godina, koje će preda se gledati. To je ono što vam se obećava za Dan u kome će se račun polagati; to će, doista, blagodat Naša biti, koja nikada neće prestajati.**«^[54]

Kaže Uzvišeni Allah u hadisi-kudsiju: «O robovi Moji svako koga Ja nisam uputio je u zabludi, pa od Mene uputu tražite, uputit ću vas!«^[55]

Brate moj, oprostio Allah i meni i tebi, razmisli o ovoj priči i primi iz nje opomenu i pouku, te je poveži sa riječima Gospodara subhanehu ve te'ala: **»Zar nije vrijeme da se vjernicima srca smekšaju kad se Allah i Istina koja se objavljuje spomene, i da oni ne budu kao oni kojima je još davno data Knjiga, pa su srca njihova, zato što je proteklo mnogo vremena, postala nemilosrdna, i mnogi od njih su nevjernici.«**^[56]

Tu priču mi je pričao jedan od ispravnih i iskrenih da'ija, kojeg ja smatram takvim, a Allah zna najbolje i Allahu ne garantujem ni za koga.

Kaže šejh: »U našem susjedstvu živjela je mala porodica, a jedan od njenih članova bio je mladić koji nije imao više od dvadeset godina. Bio je tolik oduševljen pjesmama do tog stepena da je zavolio jednu pjevačicu. Ne samo da je volio njen glas nego je volio i nju lično.«

Kaže šejh: »Savjetovao sam ga svaki put kad mi je se ukazala prilika, pa sam mu nekad pobuđivao želju za Džennetom, a nekad sam ga plašio vatrom. Dok sam ga savjetovao, oči bi mu se ispunile suzama, a ponekad bi plakao dok bi poslije svakog savjeta obećao da se više neće vraćati pjesmama... Ali, nije dugo držao do ugovora i kršio je obećanje.

Te večeri podsjećao sam ga na Džennet i Džehennem, pa je počeo žestoko plakati tako da sam se sažalio na njega...

*Plakale su moje oči, a imale su na to pravo
nad mojom dušom koja je grijeshila svome Gospodaru
Ko je preći od nje da tuguje dugo.
Grijesima je prekinut njen uspon.
Nema bogobojznosti da odvrati od grijeshenja,
niti se boji Gospodara, niti odustaje.
Pokaje se od grijeha ujutro,
a prekrši prije nego što dođe njena noć.
Raskidala bi svoj ugovor s vremena na vrijeme
kao da Allah ne vidi.*

Međutim, znao sam da će ova žena uticati na moj savjet, pa sam mu rekao: 'Daj mi svoju ruku.' Pružio mi je ruku, pa sam nastavio: 'Obećaj Allahu, a zatim meni, da nećeš raditi ono što si prije radio.' Reče: 'Allahu obećavam, a zatim i tebi da to više neću raditi.'

Došao mi je sutradan ujutru noseći kasete sa pjesmama, pa mi reče: 'Brate moj! Uzmi ove kasete i polomi ih... zapali ih... radi s njim šta hoćeš! Važno je samo da me oslobodiš njih. Spasi me od bolesti moga srca koja me često odvrtila od namaza i Gospodara Zemlje i nebesa.' Upitao sam: 'Slavljen neka je Allah koji okreće srca, šta se dogodilo?'

Reče mi: 'Nakon što sam te jučer ostavio, otišao sam kući te zaspao. Sanjao sam da hodam obalom mora. Vidio sam jednog od svojih prijatelja kako mi se trčeći približava. Kada je stigao do mene, brzo me upitao: 'Voliš li ti tu i tu ženu?'^[57] Odgovorio sam mu strašno: 'Da!' On reče: 'Eno, ona tamo pjeva. 'Odjurio sam trčeći. Trčao sam i trčao, želeći je vidjeti, jer sam je puno volio. Kad sam se već bio umorio, vidio sam je kako pjeva, pa sam zastao gledajući je i slušajući njen glas, zadivljen njime i njom.

Dok sam bio u takvom stanju, osjetio sam kako mi neko rukom dodiruje rame. Okrenuo sam se i ugledao lice blistavo poput Mjeseca sredinom mjeseca, kojeg je ukrašavala lijepa brada, a na kojem su se vidjeli znakovi čestitosti i bogobojznosti, te mi je proučio riječi Uzvišenog: **»Da li je na ispravnijem putu onaj koji se idući spotiče ili onaj koji pravim putem uspravno ide?«**^[58]

Počeo ga je ponavljati glasom tužnim i prijatnim (ugodnim). Plakao je tako da sam bio ganut, pa sam i ja počeo plakati s njim, a obojica smo ponavljali ajet. Probudio sam se iznenada ponavljajući ajet: **»Da li je na ispravnijem putu onaj koji se idući spotiče ili onaj koji pravim putem uspravno ide?«** Plakao sam. Onda je ušla moja majka, pa kad me je vidjela u takvom stanju bila je dirnuta te je i ona počela plakati sa mnom.'«

Kaze šejh: «Nakon toga je mladić počeo mrziti pjesme, a uživati u Kur'anu zadivljujućim uživanjem. Vidio sam ga u suzama koje su tekle niz njegovo lice dok ga je učio.»

»O ti, napiši priču povratka, perom čežnje i brojnim suzama. Poniznim stopama se s njome uputi ka vratima skrušenosti i zamoli da se primi, jer možda će baš ta molba biti primljena. Plači zbog mnoštva grijeha ili škrtog zahvaljivanja.«^[59]

Znaj, Allah se smilovao i meni i tebi, da rob ponekad učini grijeh, pa zbog njega uđe u Džennet?!

Znaš li kako?

U slučaju kad on učini grijeh, a ne prestajući ga se sjećati, plačući, kajući se i stideći se svoga Uzvišenog Gospodara, pognute glave pred Njim i slomljenog srca, pa bude taj grijeh uzrok sreće roba i njegova spasa, te mu čak bude i korisniji od mnogih ibadeta zbog toga što mu je prouzrokovao mnoge od ovih stvari sa kojima je sreća roba i njegov spas, tako da taj grijeh bude uzrokom njegovog ulaska u Džennet.

O ti, koji voliš Džennet! O ti, koji se bojiš vatre! Ovo su kolone pokajnika, pa da li vidimo tragove tvojih koraka sa njihovim?!

Ovo su skupovi pokajnika koji dolaze... pa šta misliš da i tvoje srce dođe sa njima?!

Ovo su suze onih koji traže oprost, koje liju njihovim obrazima... Zar nećeš pustiti suze iz svojih očiju koje će te priključiti njihovoj skupini?!

Brate moj! To je iskreni poziv od Allaha subhanehu ve te'ala kada kaže: **»I svi se Allahu pokajte, o vjernici, da bi ste postigli ono što želite.«**^[60]

Ako postoji nešto na što ti želim skrenuti pažnju, onda ti skrećem pažnju da si ti vrijedniji od toga da se tvoje brige kreću oko kasete pjesama, fudbalskog tima koji pobjeđuje i gubi, putovanja u inostranstvo ili uživanja u haramu... Ne brate moj!

Ne brate moj ovo nije tvoje stanje... Ovo je stanje onih o kojima je Allah rekao: **»A oni koji ne vjeruju – koji se naslađuju i žderu kao što stoka ždere – njihovo će prebivalište vatra biti!«**^[61]

Ti si, brate moj, vredniji od svega toga...

Ti si stvoren na ovom dunjaluku zbog veličanstvene stvari... i spremljen za značajan položaj...

Skupocjeni moj brate! Od tebe se očekuje da tvoja briga bude zadovoljstvo Jedinog i Svemogućeg... pa pogledaj u svoja djela! Da li Ga zadovoljavaju ili ne?

Od tebe se očekuje da tvoja briga budu džennetske bašće kroz koje će rijeke teći. Pa šta si pripremio da uđeš u njih?

Stani i iskreno se obračunaj sa samim sobom! Znaj da ćeš možda zaspati i više se ne probuditi... Možda ćeš izaći iz svoje kuće i više se ne vratiti... Možda ćeš obući svoju odjeću, ali je nećeš skinuti ti nego onaj koji će te gasuliti. Možda ćeš ući u svoje auto, ali nećeš iz njega izaći nego će iz njega izvaditi mrtvo, beživotno tijelo...

U kojem stanju bi volio umrijeti? U kojem stanju bi volio rastaviti se od dunjaluka?!

Brate moj! Na kraju ove stanke kažem ti ono što je rekao voljeni Muhammed sallallahu alejhi ve sellem: **»Zaista Allah drži Svoju ruku ispruženu tokom cijele noći, primajući pokajanja od onih koji su danju grijehili, a danju pruža ruku, primajući pokajanja od onih koji su noću grijehili.«**^[62]

TREĆA, I ZADNJA, STANKA

To je savjet svakom muslimanu i muslimanki koji žele Džennet, a ovaj svijet nije od mene nego od Gospodara svjetova, kada kaže On subhanehu ve te'ala: **»Budite čvrsto uz one koji se Gospodaru svome mole ujutro i navečer u želji da naklonost Njegovu zasluže, i ne skidaj očiju svojih s njih iz želje za sjajem u životu na ovome svijetu, i ne slušaj onoga čije smo srce nehajnim prema Nama ostavili koji strast svoju slijedi i čiji su postupci daleko od razboritosti.«**^[63]

Ako želiš Džennet, žudi za društvom zbog kojeg se, kada ih vidiš, sjetiš Allaha... kada ti govore, govore ti svako dobro... Čuvaj se onih koji rade loša djela, a stalno se sjećaj ovog ajeta: **»Na dan kad nevjernik prste svoje bude grizao govoreći: 'Kamo sreće da sam se uz Poslanika pravog puta držao, kamo sreće, teško meni, da toga i toga za prijatelja nisam uzeo, on me od Kur'ana odvratio nakon što mi je priopćen bio!? – a šejtan čovjeka uvijek ostavlja na cjedilu.«**^[64] Taj neko ko se spominje u ovom ajetu (koji odvrća od Kur'ana nakon što biva priopćen – prim. prev.) je onaj koji radi loša djela, koji te poziva kaseti sa pjesmama, pokvarenom (besramnom) filmu, poročnom magazinu i svemu onome što odvrća od pokornosti Allahu i od Njegova zikra.

Kaže Uzvišeni: **»Tog dana će oni koji su jedni drugima bili prijatelji,«** tj. na Sudnjem danu, **»postati neprijatelji, samo to neće biti oni koji su se Allaha bojali i grijeha klonili.«**^[65]

Svaki će dragi postati neprijatelj svome voljenom, osim onih koji su se voljeli u ime Allaha... Svaki će se prijatelj odricati svoga prijatelja, osim onih čije je prijateljstvo bilo na pokornosti Allahu...

Ako si od onih koji su iskušani druženjem sa onima čije ih prijateljstvo ne približava Allahu, onda ih se odrekni sada prije nego se oni budu odricali tebe... Ali kada i gdje? Što se tiče vremena, ono je poznato... a što se tiče mjesta, pa to će biti u Džehennemu. **»Kada će se glavešine, za kojima su se drugi povodili, svojih sljedbenika odreći i kada će veze koje su ih vezale prekinute biti, i oni patnju doživjeti.«**^[66]

Ako se družiš sa ljudima, druži se sa najboljima od njih.

Nemoj se družiti sa lošima, pa da stradaš sa onim koji je loš.

Na kraju, molim Allaha subhanehu ve te'ala da te uputi na svako dobro i odstrani od tebe svako zlo, oprost ti grijeha i olakša tvoje stanje!

Neka je Allahov salavat na našeg Vjerovjesnika Muhammeda Poslanika sallallahu alejhi ve sellem...

Es-selamu 'alejkum ve rahmetullahi ve berekatuhu!

Tvoj brat Abdul-Muhsin b. Abdurrahman

Napomene:

- [1] El-En'am, 153.
 [2] Muslim.
 [3] Malik, Muvetta
 [4] Bilježe ga Ebu Davud i Nesa'i (ovo su njegove riječi), Ibn Huzejme i Ibn Hibban u svojim sahihima, te Hakim koji kaže da je vjerodostojan (sahih) po uslovima Buharije i Muslima.
 [5] El-Isra', 36.
 [6] Kao što stoji u hadisu koji se prenosi od Ebu 'Umame radijallahu anhu da je rekao: «Cuo sam Allahovog Poslanika sallallahu alejhi ve sellem kako kaže: »Ucite Kur'an, jer ce on na Sudnjem danu biti zagovornik onima koji su ga ucili.« (Muslim)
 [7] Kaže Uzvišeni: »Mi objavljujemo u Kur'anu ono što je lijek i milost vjernicima.« (El-Isra, 82)
 [8] Ali'Imran, 185.
 [9] Muttefekun 'alejhi.
 [10] Buharija
 [11] El-Vaki'a, 83.-96.
 [12] El-Mu'minun, 99.-100.
 [13] En-Nisa, 17.-18.
 [14] Kaf, 19.
 [15] Miris kojim se mirisu mejjiti (prim. prev.)
 [16] Buharija, Nesa'i, Bejheki i Ahmed bilježe hadis: »Kada se dženaza postavi (položi), i ljudi je ponesu na svojim ramenima, ako je dobra kaže: »Požurite! Ako je loša, ona veli svojoj obitelji: 'Teško meni, kuda idete sa mnom?
 [17] Ukopani ce ih iz straha vidjeti kao takve (prim. prev.)
 [18] Ibrahim, 27.
 [19] Ovaj hadis prenosi Berra b. 'Azib radijallahu anhu, a bilježe ga Ebu Davud, Nesa'i, imam Ahmed i Hakim. Oni kažu da je hadis sahih po uslovima Buharije i Muslima. Hadis je dug i u potpunosti se nalazi u knjizi Propisi o dženazi ucenjaka i muhaddisa, Muhammeda Nasiruddina el-Albanija.
 [20] El-Bekare, 197.
 [21] Dio govora iz vaza halife i zahida Omera b. Abdu-l-'aziza.
 [22] Kaf, 41.-42.
 [23] El-Mutaffifin, 6.
 [24] El-Infitar, 1.-4.
 [25] El-Hadždž, 2.
 [26] El-Kehf, 49.
 [27] Ja-sin, 65.
 [28] Fussilet, 22.
 [29] Muslim.
 [30] Kao što stoji u hadisu da je Allahov Poslanik sallallahu alejhi ve sellem rekao: »Nece se pomaknuti rob ispred svoga Gospodara sve dok ne bude upitan o cetiri stvari: o životu kako ga je proveo, o mladosti na šta ju je utrošio, o imetku kako ga je stekao i kako ga je potrošio, i šta bi radio kad bi nešto naucio.« (El-Bezzar i Taberani sa ispravnim lancem prenosilaca).
 [31] El-Furkan, 12.
 [32] El-Kehf, 53.
 [33] Ed-Duhan, 49.
 [34] El-Furkan, 13.-14.
 [35] Vatre (prim.prev.)
 [36] Ez-Zuhruf, 77.
 [37] El-Mu'minun, 106.-108.
 [38] Ez-Zumer, 16.
 [39] El-Hadždž, 19.-20.
 [40] Ibrahim, 17.
 [41] El-Hakka, 25.-37.
 [42] El-Kijame, 22.-23.; Ibn Kajjim, Hadil-ervah ila biladiil-efrah, Daru Ibn Kesir, str. 396.-401.
 [43] El-Hakka, 19.-24.
 [44] Muslim.
 [45] Ali 'Imran, 135.-136.
 [46] Muslim.
 [47] Sa kasete »Pismo iz srca« od šejha 'Abdul-Vehhaba et-Taririja.
 [48] El-E'araf, 23.
 [49] Bilježi ga Tirmizi i kaže »Ovaj hadis je hasen-sahih.«
 [50] Ez-Zumer, 53.-54.
 [51] Buharija i Muslim.
 [52] Medutim, on je radio kako to traži šehadet La ilahe illallah Muhammedun resulullah, a nije ga samo izgovarao svojim jezikom. Hadis bilježe Bezzar i Taberani, a ovo je njegov rivajet. Sened hadisa je dobar i jak. (El Munziri, Et-tergib vet-terhib.)
 [53] Et-Talak, 2.-3.
 [54] Sad, 50.-54.
 [55] Muslim.

- [56] El-Hadid, 16.
- [57] Pjevacicu koju je on volio (prim.prev.)
- [58] El-Mulk, 22.
- [59] Ibnul-Dževzi, Kitabul-tebesire, 1/362.
- [60] En-Nur, 31.
- [61] Muhammed, 12.
- [62] Muslim.
- [63] El-Kehf, 28.
- [64] El-Furkan, 27.-29.
- [65] El-Zuhruf, 67.
- [66] El-Bekare, 166.